

אוניברסיטת בר אילן

הפקולטה למשפטים

דיני חוזים

ד"ר עומר פלד

בחינה מסכמת מועד א'

משך הבחינה: שעתיים

הבחינה בספרים פתוחים

שימו לב למגבלת המקום בכל סעיף, וכן לניקוד שניתן לכל סעיף בשאלה.

בסוף השאלה מופיעה שאלה נוספת (3) שצורפה רק כדי לתת מקום לטיוטה. אין לשאלה מגבלת מקום ולא ניתן כל ניקוד בגין טקסט שיופיע במיקום של השאלה. שימו לב - לא תתקבל כל טענה כי הפתרון לשאלה נותר בטעות תחת הטקסט של שאלה 3.

ישנו חוזה שנכרת בעל פה בין מיכאל לבין ההפקה, בהתאם לחוק החוזים קיבול יכול להיות בהתנהגות, כאשר הזוג רואה את הפרסומת ומודע לכך שההחלטה בנוגע לשידור הסצנות תלויה בהפקה ובכל זאת הולך להתמייין. ישנו קיבול בהתנהגות. מיכאל ישיב שאין גמירות דעת. נחתם חוזה שלא כלל את הפרט האמור בפרסומת. לכן יטען שהחוזה שעליו חתם הוא בחזקת קיבול תוך שינוי ומפקיע את ההצעה שהייתה בפרסומת עליה לא התבצע קיבול. ההפקה תטען שאלו 2 חוזים נפרדים. והקיבול נעשה כאשר הם הגיעו למיונים עצמם, כאשר ישנו תנאי מתלה בחוזה שהוא קבלתם לתכנית. מיכאל יטען כי יש לשפוט על פי המצגים האובייקטיביים (פרץ בוני הנגב). במקרה האמור המצגים האובייקטיביים בחוזה אינם כוללים בחירה בלעדית ולכן אינם צריכים להכלל. ההפקה תטען שיש להתייחס גם למצגים נוספים לחוזה כמו הפרסומת. בהתאם לדברי השופט ברק, לפיו יש להתחקות אחרי רצון הצדדים במועד הכריתה ועל כן יש צורך בבחינת מצגים נוספים. ההפקה תטען שהחוזה אינו שלם ויש להשלימו לפי הנוהג שהוא בלעדיות ההפקה בתניה זו. מיכאל יטען שהחוסרים הם העדר גמירות דעת ולכן על ביהמ"ש לבטל. מיכאל יטען להטעיה. הפסיכולוגית הטעתה אותו באומרה שאין לו מה לדאוג. ולכן זכאי בזכות ביטול. ישנו קשר סיבתי כפול הואיל והאמירה גרמה לו להגיד וגם לטעות ולקיים שאינו רצה בו. ההפקה תטען שמיכאל היה מודע לכל התניות, ביטול החוזה יהווה הפרה בוטה של רצון הצדדים במתן ההכריתה. מיכאל יטען שבהתאם לפס"ד (עמידר נ אהרון) במידה ומוצג מצג שווא על ידי נציג החברה החברה אינה יכולה להתנער מדברי הנציג. במקרה האמור הפסיכולוגית היא נציגת החברה. מנגד תטען שאל תדאג זו הבעת דעה. (idi) הבעת דעה אינה מצג שווא. בנוסף זהו תנאי מקפח בחוזה אחיד. (מילגרם) יש למנוע תנאים בלתי שוויוניים. מיכאל יטען לעושק, משום ההפקה מנצלת את זוגיותו הקשה ומצבו ובכך מחתימה אותו על חוזה כה אי שוויוני. מנגד יטענו המצוקה זמנית לכן אין עושק (כהן הרשקוביץ) החוזה סביר בתכניות ראליטי.

כן. פעולה זו מעידה על חוסר תום לב במשא ומתן ס' 12. שכן הצדדים אינם עומדים על רצון הצד השני, למרות שידועים מהו בדומה לפס"ד (זוננשטיין) בו נקבע שעקרון תום הלב גובר על דרישת הכתב. לכן מי שדורש לבטל את הכתוב עסקה בגלל שלא היה כתב אינו נוהג בתום לב. הזוג נמנע מלדעת מה בנוגע לתניה שהתחייבו שהיו מודעים לה מכבר, ומנסים ע"י שתיקה למנוע השכללות התניה בחוזה. בהתאם לפרשת לקי דרייב, באי אמירה של פרט מהותי שידוע לנו שצד לחוזה השני מצפה לו יש חובת גילוי. המידע הוא מידע שאינו עולה כסף לצדדים. בהתאם לפי קרונמן ולפי (עמידר נ' אהרון) ישנו אי גילוי שאינו מוצדק. בנוסף לא מדובר במקרה קלאסי של חוזה תניה מקפחת בחוזה אחיד, ניתן לראות שהזוג פועל בתחכום. הזוג יכול להיות מואשם באשם תורם, הם יכלו להיות מונעי הנזק הזול על ידי השאלה, מה לגבי הסעיף שהוזכר בפרסומת? ובכך למנוע את הטעות/ההטעיה שנעשתה. בהתאם לפס"ד ספקטור בו נקבע שצד לחוזה לא מחויב לגלות מידע כל עוד הצד השני יכול לגלות זו בעצמו בקלות.

מיכאל יטען שאסור לאמו לקחת מנו את הדירה (ס' 5 ב) הוא הסתמך על מתנה זו בכל מיני אופנים בניהול חייו. ובמידה ותלקח ממנו המתנה ישתנה מצבו לרעה בעקבות ההסתמכות. אמו תטען שפעולתו הינה התנהגות מחפירה ולכן רשאית להתבסס על ס' 5 ג לקחת את הנכס. שכן ניתן בעקבות התנהגות מחפירה (וייסר נ' שביט) מיכאל יטען שלא ניתן לדרוש ממנו את המתנה כי זו מתנה בחיוב (ס' 4 חוק המתנה) כאשר החיוב הוא לא להוציא שם רע למשפחה. לכן יכולה לכל היותר לדרוש פיצויים בגין המתנה. אמו תטען שישנה מתנה על תנאי (ס' 4 חוק המתנה) התנאי הוא לא להוציא שם רע למשפחה, בהתאם לפס"ד (ברקוביץ קלימר) באל התנאי בטלה המתנה ולכן על המתנה לחזור אליה.

מיכאל יטען שההפקה גרמה לו לנזק של חצי מיליון שקלים, הוא יטען ששידור הסצנה הוא בחזקת אי קיום של חובת הקטנת הנזק ולכן בהתאם לפס"ד (אדלר) יש לחייבם בהוצאות שנגרמו לו עקב שידור הסצנה. הוא יטען שיש להעמידו במקום בו היה אילו קיים החוזה. לפיו אילו קיים החוזה הסצנה לא היתה משודרת הוא זכאי לחצי מיליון שקלים, שהם למעשה נזק תוצאתי (לוי נ' מבט בנייה). בנוסף יטען לנזק לא ממוני ס' 13 משום שנגרם נזק ביחסיו בינו לבין אמו ונזק רגשי בעקבות פרסום הסצנה. ההפקה תטען שאינה חייבת בפיצויים. ראשית ס' 10 הפיצוי בינו רק בגין נזק שהמפר היה צריך לראות מראש, במקרה דנא, ההפקה לא יכלה לדעת זאת מראש במועד הכריתה. שנית הנזק הלא ממוני אינו בר וודאות הנזק, לכן בהתאם לפס"ד (אניסימוב) רק נזק שמוכח ברמת וודאות גבוה יזכה לפיצויים. ההפקה תטען לאשם תורם, שכן ללא ההתנגדות של מיכאל, הן באי הגילוי בכריתת ההסכם והן בחשיפת המידע למרות ההסכם. ניתן לראות שיכל למנוע את ההפרה אך בכל זאת לא פעל ככה לכן הנזק אינו נגרם באופן בלעדי ע"י ההפקה בהתאם לפס"ד (exmin)

התיקון משנה את הדין הקיים בכך שמאמץ את גישתו של טזסקי לפיו אין חוזה תקף בין הצדדים ואין חיובים כל עוד לא השתכלל התנאי. סעיף ד בעייתי הוא מונע הקצאת סיכונים וחופש חוזים. צד א' לא יכול לייצר חוזה שבו הוא מתחייב לתנאי המתלה כחלק מהקצאת סיכונים. זה הופך כל חוזה עם תנאי מתלה לחוזה ללא תוקף משפטי וללא וודאות ובכך מונע את ההתחייבות החוזית. הרצון של הצדדים להיות תחת חוקי המשפט בחוזים עם תנאי מתלה לא יכול יכול להתקיים. הדבר ימנע פיצויי הסתמכות בחוזים אלו ויגרום לנזקים כלכליים. פס"ד כמו (chaaplin v hicks) לא יכול להתקיים במסגרת חוקית כזו. בעצם הסעיף מאפשר ואף מעודד הפרות של חוזים אלו משום שאין סנקציות כלל. הצדדים לחוזה יכולים לא לקיים אותו. כאשר הדבר היחיד שמחיל עליהם סנקציות משפטיות הוא ס' 12 ו-39 שמונעים הפרה בחוסר תום לב של החוזה על ידי אי קיום התנאי המתלה באופן מכוון. נוסף על כך ישנה השפעה של הסעיף על עסקאות נוגדות. אם תנאי מתלה הוא תנאי לתוקפו של הסכם אז במקרה שיש תחרות ב-2 עסקאות שאחת התבצעה ואחת תחת תנאי מתלה. אז זו שהתבצעה אחרי ידה על העליונה משום שאין תוקף לחוזה. בנוסף ס' 62 לפקודת הנזיקין מרוקן מתוכנו משום שצד שלישי שמונע את ההסכם אינו מונע הסכם כי לחוזה אין תוקף. ולכן התערבות אינה תחשב עוולתית במידה ויש תנאי מתלה. כיום אין עוד הכרעה חד משמעית בפסיקה לגבי תנאי מתלה ובין הגישות של פרדימן וטדסקי הסעיף מונע את גמישות השופטים הקיימת היום. אך מאפשר וודאות גבוה יותר. לעניות דעתי הנזק של הסעיף עולה על התועלת.

